

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 301/2023-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Pavlom Antošom, Námestie sv. Egídia 40/93, Poprad, proti postupu a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 5To/139/2015 zo 7. júna 2016 a postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Tdo/95/2022 zo 7. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. apríla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež navrhuje zrušiť namietané uznesenie najvyššieho súdu, vec vrátiť na ďalšie konanie, priznať finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného spisu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1T/19/2015 z 10. septembra 2015 v spojení s namietaným uznesením krajského súdu uznaný vinným zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou v trvaní 2 rokov.

3. Proti namietanému uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ 21. júna 2019 dovolanie z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku. Najvyšší súd uznesením č. k. 4Tdo/55/2019 z 10. decembra 2019 dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku (ďalej len „TP“). Dňa 24. novembra 2022 doručil sťažovateľ okresnému súdu v poradí svoje druhé dovolanie proti namietanému uzneseniu krajského súdu z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. b) a e)

TP. Najvyšší súd namietaným uznesením odmietol dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. a) TP ako podané oneskorene s odôvodnením, že lehota na podanie dovolania sťažovateľovi uplynula 1. júla 2019.

4. Sťažovateľ proti namietanému uzneseniu krajského súdu podal už 13. marca 2020 ústavnú sťažnosť, v ktorej namietal nezákonnosť zloženia senátu krajského (odvolacieho) súdu. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 415/2020 z 12. novembra 2020 odmietol ústavnú sťažnosť z dôvodu podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“) pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí (nedoložená kópia rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k namietanému porušeniu).

II.

5. Sťažovateľ sa s odôvodnením namietaného uznesenia najvyššieho súdu nestotožňuje. Uviedol, že krajský súd pre zmenu v sťažnostnom konaní sp. zn. 3Tos/142/2020 v rámci rozhodovania o započítaní väzby a o trovách väzby zistil, že okresný súd nesprávne doručoval sťažovateľovi sťažnosťou napadnuté uznesenie č. k. 1T/19/2015 z 21. júna 2016. Pochybenie okresného súdu videl krajský súd v tom, že sťažovateľovi bol rovnopis uznesenia okresného súdu doručovaný prostredníctvom pošty za využitia doručovacej obálky „do vlastných rúk“ bez opakovaného doručenia, čím sa nemohla uplatniť fikcia doručenia upravená v § 66 ods. 3 TP. Krajský súd skonštatoval, že sťažovateľovi bolo uznesenie okresného súdu riadne doručené až 13. januára 2020, keď si ho osobne prevzal na okresnom súde. Po nahliadnutí do súdneho spisu sťažovateľ zistil, že rovnakým spôsobom mu bolo doručované aj namietané uznesenie krajského súdu, ktoré si sťažovateľ prevzal 13. januára 2020, pričom od uvedeného dňa mu podľa jeho názoru začala plynúť lehota na podanie dovolania. Ďalej namieta, že o zmene zloženia senátu odvolacieho súdu, ktorý rozhodol o odmietnutí odvolania proti rozsudku, sa dozvedel až pri prevzatí namietaného uznesenia krajského súdu. V rámci verejného zasadnutia nebol zo strany predsedu senátu o zmene zloženia senátu oboznámený, čím podľa jeho názoru došlo k odňatiu jeho práva vzniesť námietku zaujatosti. Tiež namieta, že v rámci dovolacieho konania nebolo jemu ani jeho obhajcovi doručené vyjadrenie prokurátora k podanému dovolaniu.

III.

III.1. K namietanému uzneseniu krajského súdu:

6. Z obsahu ústavnej sťažnosti, jej príloh a vyžiadaného spisu vyplýva, že sťažovateľ proti namietanému uzneseniu krajského súdu podal už dvakrát dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd prvýkrát uznesením č. k. 4Tdo/55/2019 z 10. decembra 2019 a druhýkrát namietaným uznesením. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý vo vzťahu k preskúmanému uzneseniu krajského súdu opodstatňuje uprednostnenie právomoci najvyššieho súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 ZoÚS). Uvedená skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum namietaného porušenia uplatnených práv sťažovateľa namietaným uznesením krajského súdu, preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 ZoÚS ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu:

7. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v námietke sťažovateľa, že v jeho prípade neboli splnené podmienky pre odmietnutie podaného dovolania z dôvodu jeho oneskorenosti, pretože v jeho prípade malo ísť o nesprávne doručovanie namietaného uznesenia krajského súdu s následkom neuplatnenia fikcie doručenia podľa § 66 ods. 3 TP. Tiež namieta nezákonnosť zloženia senátu krajského (odvolacieho) súdu, ako aj nedoručenie vyjadrenia prokurátora k podanému dovolaniu.

8. K námietke o nesprávnom doručovaní najvyšší súd uviedol, že namietané uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručované na adresu, ktorú sám na tieto účely uviedol. K zmene adresy sťažovateľa došlo až po rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorého uznesenie sa sťažovateľovi nepodarilo riadne doručiť, ale až prostredníctvom fikcie doručenia, keď bola zásielka vrátená okresnému súdu ako neprevzatá v odbernej dobe. Zásielka bola sťažovateľovi doručovaná 23. júna 2016 a opakovane 27. júna 2016, avšak neúspešne, a preto bola v rovnaký deň uložená na pošte. Keďže nešlo o výnimky vymedzené v ustanovení § 66 ods. 3 TP, bolo potrebné zásielku považovať za doručeníu na tretí pracovný deň, t. j. 30. júna 2016. Dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu bolo dvom obhajcom sťažovateľa doručené 23. a 24. júna 2016. Keďže namietané uznesenie krajského súdu bolo doručené sťažovateľovi 30. júna 2016 s použitím fikcie doručenia, lehota na podanie dovolania sa počítala od doručenia sťažovateľovi ako vykonaného najneskôr.

9. Najvyšší súd v namietanom uznesení (str. 4 a 5) odkázal na jeho skoršie uznesenie č. k. 4Tdo/55/2019 z 10. decembra 2019, v ktorom sa zaoberal prvým dovolaním sťažovateľa, v ktorom tiež namietal nesprávne doručenie namietaného uznesenia krajského súdu. Najvyšší súd v uvedenom uznesení upriamil pozornosť na § 179 ods. 2 TP, podľa ktorého ak má osoba, ktorej treba uznesenie oznámiť, obhajcu, prípadne splnomocnenca, postačí, ak sa uznesenie vyhlási buď tejto osobe, alebo jej obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. Ak sa oznamuje uznesenie doručením rovnopisu, doručí sa len obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. Ďalej poukázal na prípady, keď je potrebné uznesenie oznámiť obvinenému a aj jeho obhajcovi, a to v prípadoch, ak sa obvinený nachádza vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave. V danom prípade však o takúto situáciu nešlo, a preto nebola potrebná aplikácia § 179 ods. 3 TP. Najvyšší súd pokladal za relevantné, že namietané uznesenie krajského súdu bolo riadne doručené obhajcom sťažovateľa, čím došlo k naplneniu zmyslu ustanovenia § 179 ods. 2 TP.

10. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že sa nestotožňuje s časťou odôvodnenia namietaného uznesenia, v ktorom najvyšší súd skonštatoval, že sťažovateľovi bolo namietané uznesenie krajského súdu doručované 23. júna 2016 a 27. júna 2016, a preto došlo k uplatneniu fikcie doručenia podľa § 66 ods. 3 TP. Z vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva (č. l. 1424), že sťažovateľovi bolo namietané uznesenie krajského súdu doručované nie v podobe jednej poštovej zásielky s opakovaným doručovaním, ale dvomi samostatnými poštovými zásielkami bez opakovaného doručenia. Ústavný súd nepovažuje zvolený postup okresného súdu v rámci doručovania namietaného uznesenia krajského súdu za správny. Fikcia doručenia sa uplatňuje na konkrétnu zásielku (písomnosť), a preto nemožno fikciu naplniť doručovaním ďalšej (opakovanej) poštovej zásielky. Ústavný súd preto prisvedčil námietke sťažovateľa o nesprávnom doručení namietaného uznesenia krajského súdu, no uvedené pochybenie nepovažuje za ústavne relevantné z nasledujúceho dôvodu.

11. Z obsahu vyžiadaného spisu je nesporné, že namietané uznesenie krajského súdu bolo riadne doručené obom obhajcom sťažovateľa (č. l. 1424), tak ako to uviedol aj najvyšší súd vo svojom skoršom, ako aj namietanom uznesení. Ustanovenie § 179 ods. 2 TP výslovne uvádza, že rovnopis uznesenia postačí doručiť iba obhajcovi bez toho, aby takúto povinnosť určoval aj vo vzťahu k obvinenému, pokiaľ nejde o zákonom predvídané situácie (väzba, výkon trestu odňatia slobody, pozorovanie v zdravotníckom ústave). Námietať sťažovateľa by mala ústavnoprávnu relevanciu v prípade, pokiaľ by sťažovateľ nebol v trestnom konaní zastúpený obhajcom alebo ak by išlo o doručovanie rovnopisu rozsudku (§ 173 ods. 1 a 2 TP).

12. Z uvedeného dôvodu sa preto ústavný súd nezaoberal námietskou sťažovateľa spočívajúcou v nezákonnosti zloženia senátu krajského (odvolacieho) súdu, keďže otázka posúdenia (ne)zákonnosti zloženia senátu spadá do právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý dostatočným spôsobom odôvodnil, prečo bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté.

13. K námietke o nedoručení vyjadrenia prokurátora k podanému dovolaniu ústavný súd uvádza, že zo spisu nevyplýva, že by bolo vyjadrenie doručené sťažovateľovi, resp. jeho obhajcovi (č. l. 1529). Obsah vyjadrenia prokurátora spočíva v jeho argumentácii o oneskorenosti podaného dovolania. Ústavný súd uvádza, že bez ohľadu na vyjadrenie prokurátora musí najvyšší súd prihliadať na včasnosť podaného dovolania z úradnej povinnosti (*ex offio*). Ak strane konania nie je doručené vyjadrenie obsahujúce výhrady k procesným podmienkam konania, na ktoré musí konajúci súd prihliadať *ex offio*, takýto postup v zásade nezakladá porušenie princípu kontradiktórnosti konania.

14. Z uvedených dôvodov preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (proti namietanému uzneseniu najvyššieho súdu) podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu